

***esittävän taiteen kollektiivi kaukasus
strategiasuunnitelma 2020–2025***

kaukasuksen strategiasuunnitelma 2020–2025

Strategia tarkoittaa ”suunnitelmaa, jolla pyritään saavuttamaan tavoiteltu päämäärä” (Wikipedia 2019a). Strategiassa suunnitellaan organisaation suuret linjat. Strategian laatiminen vaikuttaa myönteisesti ihmisten työhyvinvointiin ja motivaatioon. Se selkeyttää yrityksen suuntaa. Henkilöstöstrategiassa käsitellään työntekijöiden omia työtehtäviä ja niiden merkitystä organisaation kokonaisuudessa (Toivanen 2015, 41).

Kaukasuksen strategian tavoite on pyrkiä kehittämään toimintaa kannattavammaksi ja paremmaksi. Liiketoimintaa ei olennaisesti muuteta, mutta sitä järjeistetään. Toimintaa optimoidaan vallitsevaan markkina- ja kilpailutilanteeseen, tulevaisuuden näkymiin sekä Kaukasuksen omiin kykyihin nähden (Vuorinen 2013).

Kaukasuksen kehittämisprosessissa syntyi strategiasuunnitelma vuosille 2020–2025. Strategiassa määriteltiin mikä Kaukasus on, arvot, joiden mukaan toimitaan, mitkä ovat organisaation tavoitteet, mistä palveluista toiminta koostuu, Kaukasuksen SWOT-analyysi, fasilitetit, hallinto, henkilöstöstrategia, taloussuunnitelma, tärkeimmät yhteistyökumppanit sekä strategian arviointisuunnitelma ja jatkojalostaminen.

Strategiasuunnitelman tavoitteena on, että Kaukasuksessa ymmärtäisi paremmin ympäristöään. Sen tarjoamia mahdollisuuksia pystyttäisiin hyödyntämään ja uhkakuvat välttämään. Tavoitteena on pystyä katsomaan kauemmas tulevaisuuteen ja olla näin kilpailukykyisempiä. Strategiasuunnitelman myötä kaukasuslaiset hahmottaisivat liiketoimintalogiikan ja arvomaailman. Näin pystyttäisiin tekemään parempia valintoja, jotka voidaan siirtää konkreettisiksi toiminnoiksi tehokkaammin (Vuorinen 2013). Seuraavana käyn tarkemmin läpi strategian eri osa-alueet. Osa-alueet on nähtävissä myös liitteenä olevassa visuaalisessa strategiaesityksessä.

kaukasus

Kaukasus on Mikkelissä toimiva esittävän taiteen kollektiivi, joka on perustettu vuonna 2010. Kollektiivin jäsenet ovat korkeakoulutettuja taiteen ammattilaisia. Kaukasus on sydämetään uusiutuva ja maailmalle avoin. Kaukasuksen arvoja ovat taiteellinen kunnianhimo, kestävyys ja rakkaus.

Kaukasuksen tavoitteena on kehittää paikallista ja alueellista kulttuuritoimintaa, toimia arvojensa mukaisesti, työllistää tekijöitään ja olla taiteellisesti tinkimättömiä. Yleisötyössä, kuten esimerkiksi työpajoissa ja nuorten harrastajaryhmissä, tavoitteena on auttaa teatterin keinoin elämäntaitojen tunnistamisessa ja niiden vahvistamisessa.

palvelut

Kaukasuksen palvelut koostuvat kolmesta eri kokonaisuudesta: esityksistä, jäsentensä asiantuntijuudesta sekä Mikkelin Tyttö- ja Poikateatterista. Tavoitteena on valmistaa kolme esitystä vuodessa. Esitysten lippujen hinnat ovat 15–20 € katsojalta. Kaukasuksella ei ole omaa esitystilaa vaan esitykset järjestetään erilaisissa, mielenkiintoisissa paikoissa. Esitykset koostuvat osittain yhteistyöproduktioista. Tällaisia yhteistyöproduktioita ovat mm. *Paskan palvelun illallinen* Rupla Helsingin kanssa, Mikkelin kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelmaan tilatut esitykset sekä alueen muiden kulttuuritoimijoiden kanssa tehdyt produktiot.

Esitysten tavoitteena on yllättää ja kehittyä. Ne ovat erilaisia, kokeilevia, aitoja ja raikkaita. Työ on tehty ammattitaidolla, esitykset herättävät ajatuksia ja ovat taiteellisesti kunnianhimoisia.

Jokaisella esityksellä voi olla oma kohderyhmänsä, mutta Kaukasuksen yleinen kohderyhmä on toiminnasta kiinnostuneet katsojat, alueen teatteriharrastajat ja kulttuuritoimijat sekä teatteri- ja kulttuurialalla työskentelevät henkilöt. Esitykset voidaan tehdä myös suoraan jollekin tietylle yhteisölle kuten lapsille, nuorille, vanhuksille tai erityisryhmille. Asiakkaita ovat myös toiset yritykset, jotka ostavat palveluita Kaukasukselta. Näitä asiakkaita ovat mm. Mikkelin kaupunki ja ravintolat. Toinen palvelu on jäsenten asiantuntijuuden myyminen. Kaukasuksesta löytyy koulutettua osaamista valo- ja äänisuunnittelusta, käsikirjoittamisesta, ohjauksesta, teatterikasvatuksesta, soveltavasta teatterista, näyttelijäntyöstä ja esiintymisestä sekä tuottamisesta. Kaikkia näitä palveluita voidaan ostaa Kaukasukselta, joka maksaa tekijöille palkan tehdystä työstä. Summat vaihtelevat työtehtävästä sekä -määrästä riippuen ja ne sovitaan aina erikseen.

Kolmantena palveluna on Kaukasuksen yleisötyön muoto Mikkelin Tyttö- ja Poikateattereiden ylläpitäminen. Mikkelissä on toiminut vuodesta 2008 saakka Mikkelin Tyttö- ja Poikateatterit, jotka ovat sukupuolisensitiivisiä harrastajateattereita lukioikäisille nuorille. Ryhmien tarkoituksina on rikkoa ahtaita sukupuoliin liittyviä stereotyyppioita ja tarjota uudenlaista, väljempää kuvaa omasta sukupuolesta. Ryhmät ovat paikkoja, joissa nuori

voi tulla turvallisessa ympäristössä kuulluksi, nähdyksi ja ymmärretyksi. Asioita ja tunteita käsitellään taiteen keinoin. Ryhmät toimivat vertaistukena teini-iän ongelmien kanssa painiskeleville nuorille. Näissä ryhmissä jokainen saa olla oma itsensä. Ryhmät ovat toimineet 11 vuoden ajan vaihtelevasti, mutta esimerkiksi Mikkelin Poikateatteri on tuottanut vuosittain yhden esityksen, joka on valmistettu ryhmälähtöisesti ammattilaisten johdolla. Käsikirjoitus, musiikit ja koreografiat on tehty itse. Yksi tärkeimmistä metodeista on keskustelu vaikeistakin kokemuksista, joita tuodaan etäännytyksi näyttämölle. Esitykset kertovat mitä teini-ikäiset ajattelevat maailmasta, joten se toimii oivana kurkistusluukkuna myös aikuisille katsojille, vaikka näytelmät on suunnattu eritoten nuorille. Ryhmät on palkittu useasti merkittävästä, pitkäjänteisestä kulttuurityöstä lasten ja nuorten taidekasvattajana ja siitä, että ryhmä uskoo yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen toimien esimerkkinä muille nuorille.

Mikkelin Poikateatteria on vuodesta 2018 alkaen vetänyt Kaukasuksen jäsen, teatteri-ilmaisun ohjaaja Joonas Veijanen. Vuonna 2020 Mikkelin Tyttöteatterin vetäjänä aloittaa Kaukasuksen jäsen, teatteri-ilmaisun ohjaaja Esko Korpelainen. Näin ollen on luontevaa, että ryhmien taustalla toimii vuodesta 2020 alkaen toteuttajana ja ikään kuin kummina Kaukasus. Käytännössä tämä tarkoittaa rahaliikenteen hoitamista, avustuksien hakemista, esitysten tuottamista sekä ammattiohjauksen mahdollistamista. Ryhmät eivät ole omia yhdistyksiä, vaan työryhmiä, jotka ovat tähän asti toimineet Mikkelin harrastajateattereiden tuki ry:n kautta. On Kaukasuksen ideologian mukaista, että ryhmien toiminta siirretään osaksi Kaukasuksen yleisötyötä. Kaukasus on itse lähtenyt liikkeelle samoista lähtökohdista: nuorista ja heidän omasta halustaan tehdä esittävää taidetta.

swot-analyysi

Albert Humphreyn kehittämä SWOT-analyysi on hyödyllinen työkalu strategiasuunnitelmaa laadittaessa. Analyysissä kirjataan ylös organisaation sisäiset vahvuudet, sisäiset heikkoudet, ulkoiset mahdollisuudet ja ulkoiset uhat. Näiden pohjalta voidaan tehdä päätelmiä siitä, kuinka vahvuuksia voidaan käyttää ja mahdollisuuksia hyödyntää tai kuinka heikkoudet voidaan muuttaa vahvuudeksi ja miten uhat voidaan välttää (Wikipedia 2019b).

Kaukasuksen vahvuuksia ovat paikallisuus, arvot, uteliaisuus, yhteisöllisyys, osaaminen ja hauskuus. Kaukasus on auki, mukautuva, yllättävä, rento, omaääninen ja nuorekas. Kaukasus toimii tasa-arvoisesti, toisiin luottaen ja heitä arvostaen. Verkostot ovat hyvät ja ote ongelmiin on ratkaisukeskeinen. Kaukasuksen on hyvä muistaa ja ylläpitää näitä vahvuuksia jokapäiväisessä toiminnassaan.

Kaukasuksen heikkouksia ovat markkinointi osaaminen, hinnoittelun haastavuus, tuottavuus, toiminnan fokusointi, Mikkeli, ajankäyttö sekä oman tilan puute. Toimijana Kaukasus on vielä tuntematon. Pitkäjänteisellä markkinoinnilla, toiminnan ja talouden suunnittelulla pystytään välttämään monta ongelmaa. Tähän tarvitaan avuksi kuitenkin alan osaajia, joita tullaan hyödyntämään osa-alueiden sparrauksessa. Uudessa strategiasuunnitelmassa on pyritty fokusointiin, mutta vasta testausvaiheessa selviää, tulisiko toimintaa tarkentaa entisestään. Mikkelistä ja oman tilan puutteesta Kaukasuksen

tulisi ottaa kaikki hyöty irti. Asiakaskyselyn mukaan asiakkaat ovat olleet erityisen tyytyväisiä uusien esiintymispaikkojen tuomaan yllättävyyteen. Tätä tullaan jatkamaan toistaiseksi, kunnes oma tila koetaan mahdolliseksi. Mikkeliissä Kaukasuksen tulee tehdä toiminnastaan entistä tunnetumpaa, jolloin katsojakunta laajenee ja yleisömäärät kasvavat. Mikkeli pitää muistaa myös vahvuutena.

Kaukasuksen toimintaan uusia mahdollisuuksia luo lähikunnat, tukitoiminta, oman tilan puute ja esitysten kohdentaminen. Markkinointia ja toimintaa voi laajentaa lähikuntiin. Toimintaa voi tukea yleisötyöllä sekä yhteistöillä. Oman tilan puute tarjoaa uutta lähestymistapaa esityksiin ja esitykset voidaan kohdentaa suoraan tietyille ryhmälle, kuten esimerkiksi lapsille, nuorille tai erityisryhmille.

Kaukasuksen uhkia ovat uteliaisuuden loppuminen, toimintatapojen muuttuminen huonompaan, vääristynyt kuva omasta tekemisestä, alati muuttuva digitaalinen markkinointi, tulvaisuuden kuvat, jäsenten muu työllistyminen sekä arvojen saaminen osaksi toimintaa. Kaukasuksen vahvuus on ehdottomasti yhteisöllisyydessä ja jäsentensä kiinnostuksessa muuttuvaa maailmaa kohtaan. Jos tämä hävitetään tai käsitys omasta toiminnasta vääristyy, koko organisaatiolta putoaa pohja. On pysyttävä nöyränä ja uteliaana. Digitaalinen maailma ja markkinointi muuttuu koko ajan ja siinä mukana pysyminen on haastavaa. Tähän on kuitenkin pyrittävä ja tähän pystytään ainoastaan uteliaisuudella ja uuden oppimisella. Uteliaisuuden kautta pystytään paremmin hahmottamaan myös tulevaisuuden kuvia ja nousevia trendejä. Näin niihin voidaan varautua etukäteen ja toimintaa suunnitella sen mukaan. Kaukasuksen jäsenille toivotaan tietysti antoisaa työelämää, mutta mitä enemmän työtehtäviä pystytään hoitamaan Kaukasuksen kautta, sen parempi. Toiminnan kehittyessä Kaukasukseen voidaan suhtautua entistä enemmän oikeana työnä, eikä palkattomana huvina kaverien kanssa. Uuden strategian myötä Kaukasukselle on määritelty arvot, joiden istuttaminen toimintaan on uutta ja vaatii erityisesti alussa tiukempaa tarkastelua. Tavoitteena on, että arvoista tulisi lopulta itsestään selvyksiä, jolloin niiden toteuttaminen ei myöskään ole enää haaste tai uhka.

fasiliteetit

Kaukasus ei toistaiseksi ole hankkimassa omaa esiintymistilaa vaan esitykset luodaan eri paikkoihin. Uusia, erilaisia esiintymispaikkoja voidaan pitää myös esitysten lähtökohtana. Toiminnan paikallistamiseksi Kaukasus on kuitenkin vuokrannut toimiston kahden muun toimijan kanssa. Tilalle on tehty varauskalenteri. Vuokra- ja sähkö sopimukset on laadittu Kaukasuksen nimiin, jolloin muut toimijat maksavat osuutensa kuukausittain Kaukasukselle. Toimisto sijaitsee Mikkeliissä Vanhalla Kasarmialueella, jossa Kaukasuksella on käytössään toimistohuone, ryhmätyöskentelytila sekä majoitusmahdollisuus. Majoittuminen on erityisen tärkeää, kun työryhmäläisiä saapuu Helsingistä Mikkeliin.

Tarpeiston, puvustuksen ja lavastuksen hankinnoissa on muistettava Kaukasuksen arvo: kestävyys. Hankintoja pyritään lainaamaan, käytettyä tavaraa hyödynnetään ja tarpeeton tavara laitetaan kiertoon tai hävitetään oikeaoppisesti. Hallinnollisissa asioissa kestävyyttä toteutetaan paperittomuuden kautta. Kirjanpito, laskujen lähettäminen sekä allekirjoitukset pyritään täysin sähköistämään. Lipunmyynti hoidetaan digitaalisesti ja produktiokohtaisten käsiohjelmien tarpeellisuutta tai muotoa tulee harkita tarkoin.

hallinto

Kaukasuksen hallituksen muodostaa 9 jäsentä: Riikka Karjalainen, Esko Korpelainen, Ella Kähärä, Joonas Kääriäinen, Jani Orbinski, Menni Renvall, Henri Tuulasjärvi, Minttu Tamski ja Joonas Veijanen. Allekirjoitusoikeutettuja ovat Kääriäinen, Tuulasjärvi ja Tamski. Hallituksen säännöllinen kokous pidetään kuuden kuukauden sisällä tilikauden päättymisestä. Muuten säännölliset kuukausikokoukset järjestetään jokaisen kuukauden viimeisenä sunnuntaina klo 13. Kokoukseen voi osallistua myös etänä.

henkilöstö ja vastualueet

Vastualueet on jaettu pääsääntöisesti neljään tiimiin: markkinointiin, talouteen, ilmeeseen ja brändiin sekä vuosikellon suunnitteluun. Tiimit laativat ensimmäiset suunnitelmansa syksyn 2019 aikana ja ne esitetään hallitukselle viimeistään joulukuun kuukausikokouksessa. Tiimit tekevät keskenään tiivistä yhteistyötä. Tiimit on jaettu jäsenten omien intressien ja osaamisen mukaan.

Markkinointitiimiin suunnittelee Kaukasuksen yleisen markkinoinnin sekä luo markkinointisuunnitelman raamit produktioiden hyödynnettäviksi. Tiimin vastuualueisiin kuuluu sosiaalinen media, nettisivujen ylläpito, katu näkyvyys, painotuotteet, promootioutilaisuudet sekä mediakontaktit. Markkinointi tiimiin kuuluvat Joonas Veijanen, Joonas Kääriäinen ja Minttu Tamski.

Taloustiimi suunnittelee Kaukasuksen kokonaisbudjetin vuositasolla sekä pitkällä aikavälillä. Suunnitelmiin sisällytetään budjetit jokaiselle produktiolle, jossa määritellään myös katsojatarvitteet. Budjetit annetaan työryhmälle, joka vastaa budjetin jakautumisesta. Taloustiimiin kuuluvat Esko Korpelainen, Joonas Kääriäinen, Jani Orbinski ja Minttu Tamski.

Ilme- ja bränditiimi pohtii Kaukasuksen ulkoista ilmettä. Tämä käsittää logon, värit, fontit, kuvat sekä tiedote-, lasku-, tarjous- ja esityspohjat. Ilme- ja bränditiimiin kuuluvat Henri Tuulasjärvi, Jani Orbinski, Ella Kähärä, Riikka Karjalainen, Menni Renvall ja Joonas Veijanen.

Vuosikellotiimi pohtii Kaukasuksen seuraavan vuoden produktiot aikatauluineen. Suunnitelmia tehdään myös pitkälle tähtäimelle. Vuosikelloa suunnittelevat Esko Korpelainen, Menni Renvall, Ella Kähärä ja Henri Tuulasjärvi.

Lisäksi Kaukasukselle nimettiin henkilöstövastaava Esko Korpelainen ja tuottaja Minttu Tamski. Henkilöstövastaava vastaa nimensä mukaisesti henkilöstön hyvinvoinnista ja tuottaja pitää huolta organisaation kokonaistoiminnasta sekä on ensisijainen kontakti asiakkaille.

talous

Suurin muutos uudessa strategiassa on päätös, jossa kaikesta rahaliikenteestä jätetään 5 % Kaukasuksen omaan käyttöön. Tällä katetaan kuukausimenoja, kuten toimiston vuokra ja hankinnat. Jotta kuukauden kiinteät tulot tulee katettua Kaukasuksen liikevaihdon tulisi olla 72 000 € vuodessa. Tähän tavoitteeseen ollaan päästy jo vuonna 2018. Vuosina 2020–2025 liikevaihdon tavoitteena on nousta 100 000 €.

Kaukasuksen toiveena on työllistää yksi työntekijä tulevina vuosina. Työntekijä voidaan palkata 30 %, 50 % tai 100 % työajalla riippuen taloustilanteesta ja taloustiimin suunnitelmista. Esimerkiksi, jos Kaukasus haluaisi palkata yhden työntekijän 30 % työajalla ja sen kulut katettaisiin ainoastaan 5 % liikevaihdon osuudesta, tulisi liikevaihdon olla tuolloin 195 000 €. Tähän on vielä matkaa, mutta työntekijän rahoittaminen on mahdollista toteuttaa myös muulla tavoin.

Vuodesta 2020 alkaen Kaukasuksen kirjanpito siirretään tilitoimiston hoidettavaksi. Tilitoimistot kilpailutetaan taloustiimin toimesta syksyllä 2019.

yhteistyökumppanit

Tulevaisuudessa Kaukasuksen tärkeimmät yhteistyökumppanit voisivat olla Mikkelin kaupungin kulttuuripalvelut, kaupunginorkesteri ja museot sekä Etelä-Savon sairaanhoito piiri ja toimintakeskukset. Alueen muista kulttuuritoimijoista yhteistyötä suunnitellaan Mikkelin Teatterin, Teatteriravintola ILO:n ja taidegalleria GalleriArin kanssa. Rupla Helsingin kanssa yhteistyötä jatketaan ainakin *Paskan palvelun illallisen* osalta. Yhteistyönä voidaan toteuttaa produktioita tai esityksiä suoraan tilauksesta.

strategian arviointi ja jatkokehitys

Kaukasuksen strategia on suunniteltu toteutettavaksi vuosina 2020–2025. Vuonna 2025 strategian onnistuminen arvioidaan sille asetettujen tavoitteiden kautta. Tavoitteiden toteutumista arvioidaan sekä jäsenten että asiakkaiden näkökulmasta. Strategiasuunnitelma uusitaan vuoden 2025 aikana ja se voidaan laittaa käsittelemään vuosia 2026–2030 tai lyhyemmäksi ajanjaksoksi.